

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **J. D. N.**
státní příslušnost Nigerijská federativní republika
zastoupen Mgr. Bc. Adamem Ptašnikem, Ph.D., advokátem sídlem 702
00 Ostrava, Nádražní 308/3

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlím 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 10. 2023 č. j. OAM-1032/ZA-ZA11-D02-2023, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 10. 2023 č. j. OAM-1032/ZA-ZA11-D02-2023 **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto, že jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších

Shodu s prvopisem potvrzuje I.M.

předpisů (dále jen zákon o azylu) a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno. Dále bylo rozhodnuto o tom, že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle článku 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, je Francouzská republika.

2. Žalobce konstatoval, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal v České republice a k ní dne 3. 8. 2023 poskytl údaje. Důvodem podané žádosti je jeho obava o život zejména z náboženských důvodů a ozbrojených střetů v zemi původu. Proto v červnu roku 2023 odcestoval letecky do Francie na základě turistického víza. Ve Francii se však necítil bezpečně, neboť i tam rovněž probíhaly násilné střety, navíc vzhledem k množství migrantů se cítil stejně ohrožen jako v Nigérii. Od ostatních migrantů se dozvěděl, že ve Francii migranti (i s již uděleným azylem) žijí v táborech a dostávají peníze, aniž by museli cokoli dělat. To byl další impuls, proč z Francie odešel. Hledal zemi, kde se bude cítit bezpečně a bude se moci v budoucnu sám uživit a účastnit se také společenského života. Proto z Francie odešel a usídlil se v Havířově, kde se cítí bezpečně. Nekonají se zde žádné střety, nedochází zde ke střelbě, navíc i okolí je přívětivé. Od srpna 2023 začal hrát v místním klubu TJ Havířov – Dolní Datyně fotbal, spřátelil se s ostatními spoluhráči. Fotbalový klub mu zajistil ubytování, ošacení i stravu a nadále mu klub i spoluhráči pomáhají, kdykoli je to potřeba. Dokonce mu bylo nabídnuto zaměstnání, které by rád vykonával, ale musel jej odmítnout vzhledem ke svému statusu. Žalobce v žalobě odkázal na článek 17 odst. 1 nařízení a uvedl, že žalovaný posoudil okolnosti rozhodné pro aplikaci tohoto článku velmi nedůsledně. Žalovaný pouze konstatoval, že se nepotýká s žádným zdravotním omezením a neužívá žádné léky, na území ČR nemá rodinné příslušníky, ani jiné dlouhodobé vazby, ani zde v minulosti nepobýval. K tomu žalobce poznamenal, že vzhledem k tomu, že je uprchlíkem, je zřejmé, že ani nemůže mít na území České republiky dlouhodobé vazby a pobyt v minulosti je také téměř vyloučen. Žalovanému vytkl, že se však již nezabýval jeho současnou situací, kdy v České republice žije již několik měsíců, zapojil se do života svého okolí a vytvořil si zde natolik přátelské vazby, že jeho přátelé jsou ochotni zajišťovat ubytování, ošacení a stravu a nadále mu všemožně pomáhat. V případě udělení azylu je rozhodnut nadále žít na stejném místě jako doposud a využít i nabídky zaměstnání, kterou dostal, aby se mohl sám uživit. Žalobce vyslovil přesvědčení, že posouzení jeho azylové žádosti by měla převzít Česká republika. Měly by se řádně zvážit jeho vazby k České republice oproti vazbám k Francii, kdy k České republice jej váží vztahy přátelství srovnatelné s vazbami rodinnými (např. bezplatné poskytování ubytování, ošacení a stravy), kdežto k Francii jej váže toliko formální vazba dříve platného víza. V jeho případě je namísto aplikace diskreční pravomoci České republiky dle článku 17 nařízení, protože zde existují důležité okolnosti srovnatelné s kritérii k určení příslušného státu, podle kterých by příslušným státem měla být Česká republika. Jestliže by aplikace článku 17 měla být posouzena pouze tak, jak to učinil žalovaný, znamenalo by to, že azylové řízení bude probíhat ve Francii, kde by se musel přestěhovat a zpřetrhat dosud vybudované vazby v České republice. Znamenalo by to zátěž nejen pro jednotlivé státy tohoto procesu se účastníci, ale zejména pro něho by to byla citelná zátěž, stejně tak pro jeho okolí, protože nejen on si vytvořil sociální vazby v České republice, ale také jeho okolí si vytvořilo takové vazby k němu. Striktní aplikaci pravidel příslušnosti státu bez využití atrakce podle článku

17 nařízení by tak znamenalo nepřiměřenou tvrdost aplikace norem nařízení. Ustanovení článku 17 by tak v tomto případě tuto nepřiměřenou tvrdost odstranilo.

3. Žalobce dále namítal, že žalovaný byl povinen posoudit a dostatečným a přezkoumatelným způsobem odůvodnit (ne) převzetí odpovědnosti za posouzení žádosti, což ale neučinil. Ve vztahu k možné aplikaci článku 17 nařízení žalovaný jen stručně, bez jakýchkoli hlubších úvah o vhodnosti a přiměřenosti a přihlédnutí k rozhodným výše popsaným okolnostem konstatoval, že po aplikaci citovaného ustanovení nenašel relevantní důvody. Žalobce rovněž poukázal na tu skutečnost, že žalovaný nemá povinnost jej do Francie přemístit, když článek 24 odst. 1 nařízení hovoří o tom, že členský stát může požádat o převzetí osoby zpět. Jedná se tedy o volbu každého státu, a tedy o věc podléhající správnímu uvážení pověřeného orgánu. V případě aplikace správního uvážení pak musí správní orgán předložit všechny své úvahy a důkladně vyličit, jakým způsobem dospěl ke svým závěrům. Napadené rozhodnutí však takové posouzení vůbec neobsahuje a je pro tento deficit nepřezkoumatelné.
4. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, z něhož citoval. Konstatoval, že nenašel relevantní důvody pro aplikaci článku 17 Nařízení Evropského parlamentu a Rady. Skutečnost, že žalobce považuje Českou republiku za bezpečnou zemi a hodlá zde hrát fotbal, nejsou důvody hodné zvláštního zřetele do té míry, aby mělo být užito diskreční oprávnění. Jednotlivá tato tvrzení a zjištěné skutečnosti samy o sobě aplikovatelnost článku 17 odst. 1 nařízení nezakládají.
5. U jednání účastníci setrvali na svých stanoviscích k věci. Žalobce prostřednictvím svého zástupce k aktuální situaci doplnil, že žalobce nadále hraje fotbal, je dokonce jedním z nejplatnějších hráčů, dostal se do nejlepší sestavy 22. kola krajského přeboru. Již od 6. 3. 2024 je zaměstnán ve společnosti Podlahy G. s.r.o. Povolení k zaměstnání od úřadu práce mu bylo vydáno 4. 3. 2024. Má zde přátele, a to nejen mezi spoluhráči.
6. Žalovaný na doplňující tvrzení reagoval prohlášením, že je velmi chvályhodné, že si žalobce na území ČR našel kamarády, je pracovitý a hraje fotbal, nicméně veškeré tyto skutečnosti nelze zařadit pod důvody hodné zvláštního zřetele do takové míry, aby bylo možno užít diskreční oprávnění. Pokud žalobce hodlá na území ČR pracovat, či se zabývat sportovními aktivitami, k tomu zákon o azylu neslouží, je nutno využít zákona o pobytu cizinců a dle tohoto zákona si legalizovat na území ČR pobyt.
7. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.). Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
8. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu v České republice dne 28. 7. 2023 a dne 3. 8. 2023 poskytl údaje k podané žádosti. V ní sdělil kromě jiného, že z vlasti vycestoval ve druhém týdnu měsíce června 2023. Letecky cestoval z Lagosu do Paříže na základě turistického víza vydaného Francouzskou republikou. V Paříži nezůstal, protože se tam bál. Bylo tam hodně protestů a černochů a měl z toho strach. Vybral si proto nějakou klidnou zemi, Českou republiku, kde může být v klidu. Cestovní doklad ztratil a ztrátu nahlásil policii. Nemá žádné zdravotní omezení, ani zvláštní potřeby. Důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je skutečnost, že v jeho vlasti jsou náboženské války. Aktuálně je před volbami, a tak je v Nigérii těžká situace. Unášejí se tam

lidé. Následně byl s žalobcem proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 18. 10. 2023 v jazyce anglickém za přítomnosti tlumočnice. V průběhu pohovoru žalobce sdělil správnímu orgánu, že původně chtěl požádat o udělení mezinárodní ochrany ve Francouzské republice. Po příjezdu však zjistil, že je tam moc černochů a Afričanů. V té době začaly protesty ve Francii. Necítil se tam bezpečně. Policie zasahovala, střílelo se. Vysvětlil, že v Nigérii explodují bomby a teď přijede do Francie a opět se střílí. Báł se. Situace byla obdobná jako v jeho vlasti. Tam se také střílelo, lidé mizeli. Ztratil spoustu kamarádů. Během pobytu ve Francouzské republice neměl žádné potíže. Na otázku správního orgánu, zda, když mu bude vydáno rozhodnutí o přemístění do Francouzské republiky, jej bude respektovat, odpověděl, že bude muset, ale důvod, proč přijel do České republiky, je, že situace ve Francii byla obdobná Nigérii. V České republice se cítí v pohodě. Na území členských států nemá příbuzné. Na dotaz správního orgánu, zda nějakým způsobem řeší finance a náklady na život, odpověděl, že nepracuje. Nějakou dobu byl v České republice v azylovém centru. Snažil se sportovat, aby byl v kondici. Přidal se k fotbalovému týmu, který za něho hradí jeho náklady a pomáhá mu. Takto žalobce odpověděl na otázku správního orgánu, zda chce uvést nějaké skutečnosti, které by měl správní orgán vzít v potaz během posuzování jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žádné další otázky správní orgán žalobci již nekladl. Žalobce po poučení správního orgánu dle § 36 odst. 3 správního řádu uvedl, že se chce seznámit s informacemi o azylovém systému odpovědného členského státu, vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí, s obsahem protokolu o pohovoru. Ze správního spisu se dále podává, že 25. 10. 2023 byla správnímu orgánu doručena žádost žalobce o odchod do soukromí. V té době se žalobce nacházel v Příjímacím středisku cizinců Zastávka. Jako adresu privátu žalobce označil X. Téhož dne byly správnímu orgánu doručeny doklady, a to potvrzení o zajištění ubytování, které žalobci vydal subjekt Správa sportovních a rekreačních zařízení Havířov jako doklad o tom, že žalobci poskytují ubytování na území České republiky na adrese X, na dobu od 31. 8. 2023 do 31. 10. 2023. Potvrzení je ze dne 24. 10. 2023. Jeho přílohou byl výpis z katastru nemovitostí. Součástí spisu je rovněž protokol o seznámení s podklady rozhodnutí ze dne 18. 10. 2023. Žalobce byl seznámen s těmito listinami: poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu, protokol o pohovoru ze dne 18. 10. 2023, žádost o převzetí do Francouzské republiky ze dne 8. 8. 2023, akceptace z Francouzské republiky ze dne 5. 10. 2023, Informace OAMP – Francie – azylový systém ze dne 18. 1. 2023. Všechny tyto listiny jsou součástí správního spisu.

9. V Informaci OAMP, Francie, azylový systém, řízení o mezinárodní ochraně, azylová legislativa, zranitelné osoby, Dublinský systém, azylová střediska, přijímací podmínky, zajišťování a azylové a dublinské statistiky, ze dne 18. 1. 2023, kterýžto dokument byl vypracován v souladu se Zprávou Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu (EASO) o metodologii informací o zemích původu v čase omezeném datem vydání na základě uznávaných a relevantních veřejně dostupných informací, se kromě jiného v pasáži Dublinský systém konstatuje, že Francie provádí transfery osob/žadatelů v rámci Dublinského systému. Řízení je v případě navrátilců standardní. Navrátilci se po návratu potýkají s praktickými obtížemi: žádost musí podat na předem stanovené prefektuře, ale cesta jim není zajištěna ani hrazena. Rovněž musí podstoupit standardní registrační proces, jehož efektivita se v rámci prefektury liší (na některých prefekturách dochází k registraci obratem, jinde může žadatel několik týdnů čekat bez nároku na ubytování či jinou asistenci). Stejně jako ostatní žadatelé o mezinárodní ochranu čelí dublinští navrátilci problémům spojeným s nedostatkem míst v ubytovacích zařízeních. Důvodem je přibližně 50 %

nedostatek avizovaných volných míst. V ubytovacích střediscích pro žadatele o azyl (zkr. CADA): celkem 46,6 tisíc míst v kolektivním či individualizovaném ubytování. Primárně určeno pro osoby v řízení o mezinárodní ochranu. Nouzová ubytovací střediska pro žadatele o azyl: celkem 51,7 tisíc míst v rámci specifických programů decentralizovaného ubytování, včetně hotelových kapacit, využití specifických objektů či zařízení původně určených k ubytování uprchlíků z Calais. V nouzových ubytovacích střediscích mohou být ubytovány i osoby čekající na navrácení v rámci Dublinského systému. Příjímací a administrativní střediska pro monitorování situace (CAES): celkem 4, 6 míst v centrech zřizovaných od roku 2017, která nabízejí ubytování a rozšířenou administrativní podporu při zjištění azylového statusu klientů a jejím případném doporučení k dalšímu řízení či ubytování v jiném středisku. Za umístění žadatele o mezinárodní ochranu do střediska odpovídá OFII, který vychází z dostupných kapacit. Ubytování může být poskytnuto v jiném regionu, než ve kterém je posuzována žádost o mezinárodní ochranu. Žadatel má povinnost se na místo dostavit do 5 dnů od přidělení. V praxi je kapacita center nedostačující. Ke konci roku 2021 bylo ubytování zajištěno jen 59 % žadatelů, kteří na něj měli nárok. Jedná se sice o nárůst oproti roku 2020, nicméně stále 70 000 žadatelů zůstávalo bez ubytování. Centra upřednostňují zejména rodiny s dětmi a páry, proto mají svobodní jedinci větší problémy se získáním ubytování. Jako problém se dlouhodobě jeví omezená kapacita středisek, kvůli níž téměř polovina žadatelů pobývá mimo střediska v nevyhovujících podmínkách, včetně neformálních uprchlických táborů. Finanční podpora těmto žadatelům neumožňuje zajištění důstojného bydlení. V posledních letech se vyskytly také případy policejní šikany vůči uprchlíkům bez domova a neziskovým organizacím, které jim pomáhaly a opakované rušení a vykazování žadatelů z nepovolených táborů bez dalšího řešení jejich situace. Na hmotnou a finanční pomoc v průběhu řízení o mezinárodní ochranu mají obecně nárok všichni žadatelé, podpora je poskytována ve finanční i hmotné podobě. Základní finanční podpora je poskytována na rodinné bázi – jednočlenná rodina 6,80 euro/den. Hmotná podpora zahrnuje zejména ubytování, pokud jej OFII není schopen zajistit, je nahrazeno příplatkem ve výši 7,4 euro/osoba/den. Žadatelé o mezinárodní ochranu mají nárok na přístup na pracovní trh poté, co OFPRA déle než 6 měsíců nerozhodl o jejich žádosti o mezinárodní ochranu. Hlavní překážkou je proto v praxi skutečnost, že žadatelé nejdříve musejí obdržet pracovní nabídku ze strany zaměstnavatele a poté si vyžádat pracovní povolení. Při jeho vydání orgány mimo jiné přihlížejí k tomu, zda v dané profesi existuje nedostatek domácích pracovníků; pokud tomu tak není, je žádost zamítnuta. Ve Francii bylo v roce 2021 podáno 120 685 žádostí o mezinárodní ochranu. Francie v roce 2021 podala 37 258 dublinských žádostí, kolem 8 000 žádostí jí naopak bylo adresováno. V závěru dokumentu jsou specifikovány použité zdroje (Asylum Information Database, Národní zpráva o zemi: Francie, z 8. 4. 2022, Eurostat, Dublinské statistiky zemí odpovědných za azylové žádosti ze září 2022, Evropská unie, Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu, Zpráva EASO o metodologii informací o zemích původu z června 2019, Ministerstvo vnitra Francie, 10 akcí pro lepší ošetření zranitelností žadatelů o azyl a uprchlíků z května 2021, Výroční zpráva MZV USA o stavu lidských práv v roce 2021: Francie z 12. 4. 2022.

10. Krajský soud na návrh žalobce dokazování doplnil, a to výsledkem žalobce jako účastníka řízení a listinami.
11. Z výpovědi žalobce soud zjistil, že poté, co požádal o udělení mezinárodní ochrany v České republice, pobýval nejprve v azylovém zařízení v Brně a následně v Havířově, kde navázal přátelské kontakty a zmínil se o tom, že chce hrát fotbal. Tak se mu naskytla možnost hrát

za TJ Dolní Datyně. Do Havířova přijel v srpnu roku 2023. Od samého počátku mu funkcionáři klubu a spoluhráči a přátelé intenzivně pomáhali. V té době nemohl pracovat. Zajistili mu ubytování, a to nejprve v areálu fotbalového klubu, následně v soukromí. Zajišťovali mu také stravu. Vztahy se vytvořily velmi těsné a přátelské. Spoluhráči, kteří jsou současně i jeho přáteli, byl zván domů na obědy a večere apod. Od 6. 3. 2024 je v pracovním poměru, a má tedy už svůj vlastní příjem. V České republice získal přátele nejenom v rámci své fotbalové činnosti, ale také v křesťanské komunitě věřících v Havířově – Bludovicích. Zapojil se do křesťanské komunity tím, že spolu s ostatními se podílí na distribuci potravinové pomoci apod. Zúčastňuje se bohoslužeb. Bližší vztahy, které by popsal jako vztah syna a matky, má s paní H., která je členkou křesťanské komunity v Havířově – Bludovicích. Církevní činnosti se věnoval velmi intenzivně zejména v době, kdy ještě nepracoval. Paní H. mu vždy pomáhala, ten vztah je intenzivní, zve jej na obědy, večere apod. Má spoustu přátel, s nimiž tráví volný čas, ovšem s paní H. se jedná o vztah na úrovni syna a matky, jsou si velmi blízcí. V České republice se od samého počátku cítí velmi dobře, bezpečně. Do Francie se nechce vrátit. Zdejší lidi seznamuje se svou kulturou. Naopak on poznává českou kulturu. Neměl zde žádné problémy. Cítí se zde bezpečně. Ve Francii pobýval krátce, snad jen v řádu týdnů. Po celou dobu se zdržoval v Paříži. Ve Francii se necítil bezpečně, bylo tam mnoho černošských žadatelů o azyl, necítil tam vůči sobě přátelské prostředí a přátelské chování. V podstatě tam nepotkal nikoho, kdo by byl křesťanského vyznání. Ve Francii byl svědkem mnoha nepokojů, zasahovala policie, střílela. S ohledem na krátkou dobu pobytu ve Francii se nedokáže vyjádřit k tomu, co to bylo za nepokoje. K Francii nemá žádné vazby. Přeje si zůstat v České republice. V současné době mu jeho zaměstnavatel pomáhá při nalezení ubytování v soukromí. Nedokáže si představit, že by celá azylová procedura proběhla ve Francii. Nechce tam pobývat.

12. Z článku na webových stránkách České televize www.ct24.ceskatelevize.cz s názvem: Do Evropské unie přišlo v roce 2023 nejvíce žadatelů o azyl od migrační krize, publikovaného 28. 2. 2024, přičemž zdrojem byla ČTK soud zjistil, že počet žadatelů o azyl v zemích EU se v roce 2023 zvýšil o 18 % na 1,14 milionů, což je nejvíce od migrační krize z let 2015 a 2016. Oznámila to Agentura Evropské unie pro otázky azylu (EUAA). Nejčastěji azylantí přicházeli ze Sýrie, Afghánistánu či Turecka a mířili do Německa či Francie. Nejvyhledávanější zemí mezi žadateli o azyl bylo podle EUAA v roce 2023 nadále Německo, kde o azyl požádalo 29 % (334 000) příchozích do EU. Dalšími nejčastějšími destinacemi migrantů byla Francie s 15 % (167 000).
13. Z listiny z webových stránek fotbalunas.cz bylo zjištěno, že žalobce je hráčem TJ Havířov – Dolní Datyně v sezóně 2023 až 2024. První zápas odehrál 12. 8. 2023. Listina zachycuje údaje k 1. 12. 2023 a údaj o odehraném zápase žalobce k tomuto dni 18. 11. 2023. Karta hráče obsahuje rovněž specifikaci událostí u tohoto hráče v označených zápasech.
14. Novinový článek Deníku.cz z 6. 11. 2023 pojednává o zápase 14. kola krajského přeboru Slavia Orlová – Dolní Datyně a hodnocení obou mužstev, v článku je zmínka o tom, že žalobce hrál v zápase aktivně, je zde vyjádřena spokojenost trenéra TJ Dolní Datyně a pozitivní hodnocení žalobce, o němž se trenér soupeřícího mužstva vyjádřil tak, že žalobce odehrál jeden z nejlepších zápasů v soutěži.
15. Z potvrzení TJ Havířov – Dolní Datyně ze dne 30. 11. 2023, pod nímž jsou podepsáni za výbor TJ Havířov – Dolní Datyně Ing. S. K. (předseda), P. M., J. R., Ing. M. R., Ing. J. V., R. V., J. B. a R. S., soud zjistil, že žalobce je od srpna 2023 hráčem fotbalového týmu. Patří

mezi klíčové střelce, v aktuálním ročníku již dal 6 gólů, je velmi nadaným týmovým hráčem, který má potenciál dalšího růstu a mohl by tak v budoucnu obohatit fotbal i ve vyšších soutěžích. S žalobcem je dobrá spolupráce, je spolehlivý, své slovo vždy dodrží, je ochotný a pracovitý. Vypomáhá klubu také s technickým zabezpečením týmu. S ostatními hráči má kamarádský vztah. Jelikož je ceněn nejen jako hráč, ale také jako člověk, poskytují mu ubytování, ošacení i stravu a jsou ochotni takto pokračovat i v budoucnu. Sponzoři fotbalového klubu mu již nabídli i zaměstnání, ale musel odmítnout z důvodu, že neměl pracovní povolení.

16. Z prohlášení spoluhráčů žalobce soud zjistil, že žalobce, který je členem fotbalového týmu od srpna roku 2023 je nejen spoluhráčem, ale také kamarádem, s nímž rád tráví i volný čas, je pracovitý, spolehlivý a ochotný pomoci, když je potřeba. Také spoluhráči mu rádi pomohou. Listina obsahuje jména a podpisy spoluhráčů žalobce.
17. Z rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Ostravě ze dne 4. 3. 2024 bylo zjištěno, že žalobci bylo vydáno povolení k zaměstnání u zaměstnavatele Podlahy G. s.r.o. se sídlem X. S žalobcem byl uzavřen pracovní poměr na dobu určitou od 6. 3. 2024 do 6. 3. 2025 pro druh práce: pomocní pracovníci ve výrobě, místo výkonu práce Ostrava.
18. Z pracovní smlouvy bylo zjištěno, že žalobce uzavřel pracovní poměr u zaměstnavatele Podlahy G. s.r.o. se sídlem X na dobu určitou 1 roku se zkušební dobou 3 měsíců od 6. 3. 2024, druh práce: pomocný dělník. Žalobci náleží podle pracovní smlouvy smluvní plat 25 000 Kč měsíčně, pracovní úvazek 40 hodin týdně, hlavní pracovní poměr, místo výkonu práce Ostrava – Heřmanice, Koněvova 728/102a.
19. Podle ust. § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná, je-li k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný jiný stát vázaný přímo použitelným předpisem Evropské unie.
20. Podle článku 12 odst. 2 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, pokud je žadatel držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil, ledaže bylo vízum uděleno jménem jiného členského státu v rámci ujednání o zastupování podle článku 8 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. 7. 2009 o kodexu Společenství o vízech. V tom případě je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný zastupovaný členský stát.
21. Podle článku 3 odst. 1 citovaného nařízení č. 604/2013, členské státy posuzují jakoukoli žádost o mezinárodní ochranu učiněnou státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti na území kteréhokoli z nich, včetně na hranicích nebo v tranzitním prostoru. Žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III. Dle článku odst. 2 uvedeného nařízení, pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána. V článku 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení je uvedeno, že není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o

podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III., aby zjistil, jestliže nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.

22. Žalobce v žalobě uváděl, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal v České republice, k níž 3. 8. 2023 poskytl údaje. Důvodem podané žádosti je jeho obava o život zejména z důvodů náboženských a ozbrojených střetů v jeho zemi. Ve Francii, kde přicestoval letecky na základě turistického víza, se necítil bezpečně, neboť zde rovněž probíhaly násilné střety, navíc vzhledem k množství migrantů se cítil stejně ohrožen jako v Nigérii. Protože hledal zemi, kde se bude cítit bezpečně a bude se moci v budoucnu sám uživit a účastnit se také společenského života, z Francie odešel a usídlil se v Havířově, kde se cítí bezpečně, nedochází zde k žádným střetům či střelbám.
23. V daném typu řízení ve smyslu relevantní judikatury Nejvyššího správního soudu bylo povinností žalovaného shromáždit relevantní podklady o přijímacím členském státě, aby žalovaný mohl posoudit, zda je na místě aplikovat článek 3 odst. 2 druhý pododstavec nařízení č. 604/2013. Úvaha správního orgánu týkající se možnosti přemístění žadatele musí být obsažena v každém rozhodnutí o přemístění žadatele, bez ohledu na to, do jaké země má být žadatel přemístěn. V rozsudku č. j. 5 Azs 229/2016-44 Nejvyšší správní soud konstatoval, že závěry správního orgánu o tom, zda přemístění žadatele o mezinárodní ochranu do státu určeného jako stát příslušný pro posouzení jeho žádosti, nebrání systémové nedostatky, musí mít oporu ve zprávách o fungování azylového systému v tomto státě, případně v dalších podkladech, které budou obsaženy ve správním spise, konec citace. V posuzované věci bylo tedy na žalovaném posoudit, zda v případě Francouzské republiky existují závažné důvody se domnívat, že zde dochází k systémovým nedostatkům týkajícím se azylového řízení nebo podmínek přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu, které by vedly k riziku nelidského nebo ponižujícího zacházení s žalobcem v případě jeho přemístění do Francie. Žalovaný ve svém rozhodnutí čerpal informace o francouzském azylovém řízení toliko z dokumentu – Informace OAMP, azylový systém, z 18. 1. 2023, který se sice podle data jeho zpracování tváří jako podklad aktuální, ovšem obsahově se jedná o dokument, který čerpal informace ze zpráv mezinárodních organizací, evropského úřadu EASO, MZV USA, Ministerstva vnitra Francie, ovšem ty jsou k datu vydání napadeného rozhodnutí neaktuální, zastaralé, neboť jsou z roku 2019 (zpráva EASO), 2021 (Informace z Ministerstva vnitra Francie, MZV USA), resp. 2022. Přitom nelze pominout, že z důkazu provedeného soudem bylo zjištěno, že počet žadatelů o azyl se v roce 2023 zvýšil na 167 000 osob. Přitom už ty dokumenty staršího data, z něhož žalovaný vycházel, popisují problémy systému se samotnou registrací, se zajištěním ubytování pro žadatele o azyl, a to při nižším počtu žádostí – 120 685, apod. Je nepochybné, že problémy systému, již tak značně přetíženého v předchozích letech, který vedl mimo jiné k neschopnosti francouzských orgánů zajistit ubytování všem žadatelům o mezinárodní ochranu, se tím ještě zhoršily. Na tom nemůže nic změnit ani ta skutečnost, že ze strany EU ani ze strany Evropského soudu pro lidská práva, nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí či stanovisko, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu. Soud zdůrazňuje, že správní orgán musí hodnotit zjištěné informace ve vazbě na individuální situaci žadatele o azyl. V případě žalobce jsou nepochybně zásadní jeho nízký věk a křesťanské náboženské vyznání. Protože si žalovaný neobstaral relevantní aktuální podklady k posouzení otázky,

zda v případě Francouzské republiky existují závažné důvody se domnívat, že zde dochází k systémovým nedostatkům týkajícím se azylového řízení nebo podmínek přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu, které by vedly k riziku nelidského nebo ponižujícího zacházení s žalobcem v případě jeho přemístění do Francie, přistoupil soud ke zrušení napadeného rozhodnutí z důvodu dle § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s., neboť skutkový stav vyžaduje zásadní doplnění v tomto směru.

24. Stěžejní žalobní námitky žalobce pak směřovaly k odůvodnění rozhodnutí žalovaného, proč nevyužil diskrečního oprávnění dle článku 17 odst. 1 Dublin III. V posuzované věci je nesporné, že na základě pravidel pro určení příslušnosti členského státu obsažených v článku 12 odst. 2 Nařízení Dublin III, je k posouzení žádosti žalobce příslušná Francouzská republika, která přijala příslušnost k posouzení žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu. Podle článku 17 odst. 1 Nařízení Dublin III odchýlně od článku 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný. Touto otázkou se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval. V rozsudku č. j. 2 Azs 222/2016-24 vyslovil závěr, že cílem dublinského systému, který se v současnosti opírá o Nařízení Dublin III, je zajistit, aby byl za posuzování žádosti o mezinárodní ochranu odpovědný pouze jeden stát, dále zabránit zahlcení systému žádostmi téže osoby v různých členských státech a co nejrychleji určit stát příslušný k posuzování žádosti, aby byl zaručen přístup k účinné mezinárodní ochraně. Tím nařízením směřuje k eliminaci tzv. forum shopping, resp. asylum shopping – ke snaze zabránit žadatelům, aby si vybírali, kde chtějí získat mezinárodní ochranu. Za tím účelem obsahuje Nařízení Dublin III podrobná kritéria pro určování příslušného státu tak, aby v individuálních situacích bylo možné jednoznačně posoudit, který členský stát je odpovědný za posuzování konkrétní žádosti, konec citace. Z ustálené judikatury rovněž vyplývá, že diskrece je v právním státě vždy nějak omezena nebo vymezena, a není a nemůže být nelimitována, neboť v opačném případě by byl vytvářen prostor pro libovůli, která je nepřijatelná. V rozsudku č. j. 6 A 25/2002-42 Nejvyšší správní soud konstatoval, že absolutní či neomezené správní uvážení v moderním právním státě neexistuje. Každé správní uvážení má své meze, vyplývající v první řadě z ústavních principů zákazu libovůle, principu rovnosti, zákazu diskriminace, příkazu zachovávat lidskou důstojnost, principu proporcionality atd., konec citace. Ke správnímu uvážení je možno poukázat také na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 51/2007-105, kde se uvádí, že když správní orgán rozhoduje na základě volné správní úvahy, musí být jeho rozhodnutí přezkoumatelné a musí být zřejmé, že z mezí a hledisek správního uvážení nevybočil. I v těchto případech musí správní orgán respektovat stanovené procesní postupy i elementární právní principy správního rozhodování. Nezákonnost takového rozhodnutí pak může spočívat mimo jiné v překročení nebo zneužití stanovených mezí správního uvážení (ust. § 78 odst. 1 s.ř.s.), nebo může být způsobena porušením procesních předpisů, konec citace.
25. V této souvislosti lze rovněž odkázat na judikaturu Ústavního soudu ČR (nálezy sp. zn. III. ÚS 84/94, sp. zn. III. ÚS 94/97, sp. zn. IV. ÚS 2701/07), dle níž jedním z principů, který představuje součást práva na řádný proces a vylučuje libovůli při rozhodování, je i povinnost rozhodnutí řádně odůvodňovat. Vyjádření suverenity v podobě atrakce posuzování žádosti o mezinárodní ochranu nepřislušným státem tak neznamená právo k libovůli, nýbrž povinnost hledat a nacházet racionální řešení přiměřená konkrétním okolnostem. Pokud z okolností případu plyne, že je hodný zvláštního zřetele, je na místě úvaha o aplikaci článku

17 odst. 1 Nařízení Dublin III učinit. Případy hodné zvláštního zřetele nelze žádným vyčerpávajícím způsobem obecně popsat, přesto však v rámci nich jsou patrné dvě významnější skupiny, které lze typově charakterizovat: v první řadě případy, kdy má žadatel o mezinárodní ochranu zvláštní vztah k České republice, resp. Česká republika má zvláštní zájem na jeho ochraně (např. za prokázané služby našemu státu či pro jiný specifický vztah k němu). Další skupinou jsou případy, kdy by aplikace určené příslušnosti jiného členského státu mohla mít nežádoucí důsledky jiné než takové, s nimiž samotné Nařízení Dublin III typově počítá a pro něž stanovuje konkrétní specifická pravidla (viz jeho článek 3 odst. 2). V druhé z popsaných typových skupin případů je v první řadě na místě nejprve zkoumat, zda by tyto důsledky mohly skutečně s významnou pravděpodobností nastat, a pokud ano, zda stát příslušný dle nařízení může sám učinit opatření, která by zajistila ochranu žadatele před těmito důsledky, konec citace.

26. Krajský soud konstatuje, že úvahu o tom, zda případně neuplatnit diskreční oprávnění podle výše zmíněného ustanovení, je správní orgán povinen učinit a ve svém rozhodnutí přezkoumatelným způsobem projevit jen tehdy, vyjdou-li v řízení najevo takové okolnosti, z nichž je patrné, že uvedené úvahy je v konkrétním případě třeba. Každé správní uvážení, jak výše uvedeno má meze vyplývající především z ústavních principů zákazu libovůle, principu rovnosti, zákazu diskriminace, příkazu zachovávat lidskou důstojnost, principu proporcionality, apod., přičemž dodržení těchto mezí soudnímu přezkumu podléhá. Správní soudy musí mít možnost v souladu s ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. a citovanou judikaturou přezkoumat, zda žalovaný v daném případě nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo je nezneužil.
27. Žalovaný se v napadeném rozsudku omezil na strohý závěr, že nenašel relevantní důvody pro aplikaci článku 17 citovaného Nařízení Evropského parlamentu a Rady, k čemuž uvedl, že žalobce se nepotýká s žádným zdravotním omezením a neužívá pravidelně léky, na území České republiky nemá žádné rodinné příslušníky, a ani v minulosti na území České republiky nepobýval. V České republice nemá žádné dlouhodobé vazby, konec citace. Žádost o udělení mezinárodní ochrany žalobce podal v České republice 28. 7. 2023, 3. 8. 2023 poskytl údaje k podané žádosti a 18. 10. 2023 s ním byl proveden pohovor. Již při pohovoru žalobce uváděl, že nějakou dobu zde v České republice pobýval v azylovém centru, snažil se sportovat, aby byl v kondici, přidal se k fotbalovému týmu, který za něho hradí jeho náklady a pomáhá mu. Žádné doplňující otázky k těmto okolnostem a sociálním vztahům, které si zde během svého pobytu, byť krátkého, v České republice vytvořil, ať již v oblasti sportovní či osobních vazeb, s čímž souvisí i zajištění bydlení v České republice, žalovaný žalobci nepoložil a žádné bližší okolnosti, které by mohly mít relevanci z hlediska uvážení o případném použití diskrečního ust. článku 17 Nařízení Dublin III, vůbec nezjišťoval. Přitom tyto okolnosti existovaly již v době, kdy žalovaný prováděl pohovor s žalobcem, jak bylo zjištěno z výpovědi žalobce jako účastníka řízení před soudem. K tomuto důkazu soud přistoupil nikoli proto, aby nahrazoval správní uvážení žalovaného, nýbrž proto, aby zjistil, zda žalovaný nevybočil z mezí a hledisek správního uvážení a zda respektoval ústavní principy zákazu libovůle, principu rovnosti, zákazu diskriminace, příkazu zachovávat lidskou důstojnost, principu proporcionality apod., přičemž dodržení těchto mezí soudnímu přezkumu podléhá (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 6 A 25/2002-42). Přitom, jak bylo citováno výše z nálezu Ústavního soudu, správní orgán má povinnost hledat a nacházet racionální řešení přiměřená konkrétním okolnostem. V posuzované věci žalovaný ve vazbě na skutková tvrzení žalobce

učiněná již v průběhu správního řízení, nezjišťoval veškeré významné relevantní okolnosti a jeho závěr, že nenašel relevantní důvody pro aplikaci článku 17 Nařízení Dublin III stojí na neúplných skutkových zjištěních. Žalovaný měl komplexně posoudit individuální situaci žalobce. Žalovaný se měl zabývat otázkou, zda by nízký věk žalobce, jeho sportovní činnost, sociální a osobní vazby, které si zde vytvořil, včetně působení v křesťanské komunitě, mohly být důvodem pro uplatnění diskrečního oprávnění. Žalovaný se dle názoru soudu dopustil libovůle a z tohoto důvodu rozhodnutí žalovaného rovněž nemůže obstát.

28. V této souvislosti nad rámec již uvedeného krajský soud konstatuje, že po vydání napadeného rozhodnutí, vyvstaly další okolnosti zjištěné z výpovědi žalobce jako účastníka řízení, které bude třeba rovněž vyhodnotit, konkrétně se jedná o pokračující sportovní činnost žalobce, uzavření pracovního poměru od 6. 3. 2024, existenci osobních vazeb.
29. Z výše uvedeného důvodu soud napadené rozhodnutí zrušil rovněž dle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí a věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém bude žalovaný ve smyslu § 78 odst. 5 s.ř.s. vázán právními názory vyslovenými v tomto zrušujícím rozsudku. Je tedy zapotřebí komplexní posouzení žalobcovy individuální situace a přiměřenosti dopadů rozhodnutí do právní sféry žalobce.
30. Podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce se náhrady osobních nákladů řízení výslovně vzdal, přičemž náklady ustanoveného zástupce hradí stát.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 14.05.2024

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně